ABS: "Landbouw is het slachtoffer van de nonchalance op beleidsvlak"

Vijf avonden lang bracht ABS landbouwers en Vlaams omgevingsminister Zuhal Demir (N-VA) samen om de nodige tekst en uitleg te verschaffen over het stikstofakkoord. Vooral de laatste vergadering in Merksplas zorgde voor de nodige commotie. “Wij blijven achter het concept van die avonden staan”, zegt voorzitter Hendrik Vandamme. “Wij zagen dit als een uitgelezen kans voor landbouwers om in gesprek te gaan en hun bezwaren en bezorgdheden uit eerste hand over te maken aan de minister.”

21 JUNI 2022 – LAATSTE UPDATE 22 JUNI 2022 12:01

Lees meer over:
stikstof

Van wie kwam het initiatief om deze stikstofavonden te organiseren?

Vandamme: ABS was van plan om provinciale informatievergaderingen over het stikstofplan te organiseren. In overleg met de minister is er dan beslist dat zij het woord kon nemen op deze vergaderingen. Persoonlijk leek dit mij een kans die we niet konden laten liggen om boeren rechtstreeks met de minister in discussie te laten gaan over het stikstofakkoord en de toekomst. Het was ook een manier om de bezorgdheid van de landbouwers – en die is groot, dat bleek al meteen tijdens de eerste vergadering in West-Vlaanderen – over te brengen. Dat er nood was aan zo’n overlegmoment met de minister blijkt ook uit de opkomst. Hoewel het weinig van op voorhand werd aangekondigd, hebben ongeveer 1.200 landbouwers onze vergaderingen bijgewoond.

Elke avond is volgens hetzelfde stramien verlopen: een inleiding door mezelf of de provinciale voorzitter, de minister die kort tekst en uitleg gaf bij het politieke akkoord en vervolgens hebben wij als ABS een eerder technische toelichting gegeven bij de belangrijke punten in het dossier, zoals de manier van reduceren, de sanering in de varkenshouderij, de ontheffing op nulbemesting, enz. Vervolgens was er uitgebreid tijd voor vragen en antwoorden. Dat is elke avond zeer ordentelijk en met respect voor ieders mening verlopen, ook in Merksplas.

Wij hebben bewust gekozen voor een open discussie. Om die reden hebben we de vergaderingen niet voorbehouden voor leden van ABS, iedereen was welkom. Wij voelen ook aan dat er bij heel veel landbouwers een stuk frustratie leeft dat de minister voor een aantal mensen onbereikbaar blijkt te zijn. Of dat terecht is, laat ik in het midden.

Dat wij deze informatiesessies met de minister hebben georganiseerd betekent niet dat wij akkoord gaan met alles wat in het stikstofplan staat. Dat hebben we tijdens die vergaderingen ook duidelijk gemaakt. Onze bezwaren hebben we, samen met de aanwezige landbouwers, daardoor ook rechtstreeks aan de minister en haar kabinetsmedewerkers kunnen overmaken en later nogmaals via een officieel bezwaar tijdens het openbaar onderzoek.

Sommige boeren stellen dat ABS zich voor de kar laat spannen van Demir omdat ze nu kan zeggen dat ze in dialoog is geweest met de

nieuws

Demir ontsnapt aan wegblokkade van emotionele boeren in Merksplas

14 JUNI 2022

boeren? Ervaren jullie dit ook zo?
Ik weet dat die perceptie leeft, dat horen wij ook. Wij zijn ervan overtuigd dat als je de kans krijgt om samen met de landbouwers in discussie te gaan met de bevoegde minister over zo'n heikel dossier, dat je die kans dan moet grijpen. Het klopt dat we de minister op de vergaderingen niet in harde syndicale bewoordingen hebben aangepakt, maar elke vergadering opnieuw hebben we wel ons punt gemaakt en gezegd waar het op staat. Zo is het voor ons hoog tijd dat er gebruik wordt gemaakt van correcte cijfers om het beleid te maken en het beleid te laten uitvoeren. Er kunnen bijvoorbeeld heel veel vragen gesteld worden bij de modellen die gebruikt worden om de kritische depositiewaarden te bepalen. Het kabinet Demir is ervan overtuigd dat die niet in twijfel mogen getrokken worden, maar ik lees in nota's van experten dat er in de simulaties op basis van computermodellen, enige foutenmarge zit. Als je werkt met een instapdrempel om een vergunning te krijgen van 0,025 procent, dan is de impact van elke foutenmarge gigantisch. Het minste waar we als sector mogen op rekenen, is dat het beleid gebouwd is op stevige fundamenten.

Hoe kijken jullie leden zelf naar deze vergaderingen?
Er was aanvankelijk veel ongeloof dat de minister persoonlijk zou aanwezig zijn. Iedereen dacht dat ze een medewerker zou sturen, maar de minister heeft woord gehouden en is de discussie niet uit de weg gegaan. Het bestuur vond het belangrijk om een open gesprek te hebben. Na afloop van deze vergaderingen blijft bij ons ook de overtuiging overeind dat we hier niets verkeerd mee gedaan hebben. Integendeel, we hebben de landbouwers de kans geboden om rechtstreeks in discussie te gaan met de minister.
Voor wie het tegendeel beweert, wil ik het nog eens heel duidelijk stellen: ABS is en blijft niet te koop. Wij zijn politiek en commercieel ongebonden en draaien op de welwillendheid van onze leden en de publiciteit in ons ledenblad.

> **Als je werkt met een instapdrempel om een vergunning te krijgen van 0,025 procent, dan is de impact van elke foutenmarge gigantisch**
>
> Hendrik Vandamme - Voorzitter ABS

Het is geen geheim dat Demir Boerenbond openlijk culpabiliseert, zeker in het stikstofdossier. Er is ook nauwelijks overleg met Boerenbond. Met ABS praat de minister wel en het stuit mensen tegen de borst dat ze dit gebruikt om te zeggen dat ze wel in overleg gaat met landbouwers en hun vertegenwoordigers, terwijl er geen dialoog is met de grootste landbouworganisatie van Vlaanderen. Hoe kijken jullie daarnaar?
Wij hebben een splitsing zien komen tussen het beleidsdomein landbouw en omgeving en de portefeuille omgeving is vandaag minstens zo belangrijk voor landbouw als het beleidsdomein landbouw. Vanaf de regeringsvorming in 2019 hebben wij onmiddellijk gezegd dat we lijnen moesten proberen leggen met de nieuwe minister bevoegd voor omgeving en dat we die lijnen ook kort moesten houden.
Ik stel vast dat de persoonlijke relatie tussen de minister en de vertegenwoordigers van Boerenbond niet oké is. En ik stel vast dat er wel gepraat wordt met ons. Ik ga ervan uit dat op technische vergaderingen mensen van Boerenbond wel in gesprek gaan met de mensen van het Departement Omgeving om het nodige beleidsvoorbereidend werk te doen, maar over de rechtstreekse contacten tussen Boerenbond en de minister kan ik mij niet uitspreken. Niemand ontkent dat Boerenbond een belangrijke speler is voor de land- en tuinbouw, maar ik ben, naar mijn bescheiden mening, niet de best geplaatste persoon om ervoor te zorgen dat de minister van Omgeving goeie maatjes wordt met Boerenbond.

Minister Demir tijdens de gespreksavond in Merksplas

Minister Demir zegt vaak dat het stikstofakkoord één en ondeelbaar is. Hoe ziet ABS dat?

De verschillende elementen in het stikstofakkoord kunnen ongetwijfeld verfijnd worden zonder dat de samenhang uit het oog verloren wordt. Daar volg ik de minister en dat is ook wat de coalitiepartners in de Vlaamse regering toch beogen, hoor ik via de pers. Ik ben er wel van overtuigd dat er nog aan de knoppen gedraaid kan en moet worden. Denk bijvoorbeeld aan de snelheid van uitvoering zodat de impact op bedrijfsniveau kan gemilderd worden en het allemaal wat menselijker wordt. Het ontbreken van een wetenschappelijk comité dat stal- en andere technieken kan goedkeuren om tot stikstofreducties mogelijk te maken, is stuitend in dat verband. We stellen dus niet de doelstellingen die in 2014 vastgelegd werden in vraag, maar wel de manier waarop ze behaald moeten worden.

Dat was ook te horen bij Europa. In de Commissie Landbouw van het EU-parlement werd gesteld dat de stikstofplannen een nationale keuze en nationale besluitvorming is. Lidstaten kunnen binnen het Europese juridische kader zelf kiezen voor welke maatregelen ze nemen.

nieuws

Stikstof: Moet het van Europa?

14 JUNI 2022

De aanmelding van de Natura 2000-gebieden is in de jaren ’90 gebeurd. De vorige Vlaamse regering heeft vervolgens instandhoudingsdoelstellingen gebied per gebied vastgelegd. Wat aangemeld is bij Europa is zeker voor verbetering vatbaar, maar als we dat proces in gang zetten dan zal dit ongelofelijk veel tijd in beslag nemen. Dat betekent dat we hier in Vlaanderen in een ‘stand still’ op vlak van vergunningen terechtkomen die ettelijke jaren zal duren. Willen we dat? Waar we ons wel vragen bij kunnen stellen, is de vegetatiekeuzes die er gemaakt zijn binnen elke Speciale Beschermingszone (SBZ). Daarnaast heb je op vandaag nog steeds het instrument van de zoekzones waardoor de exacte locaties voor specifieke vegetaties nog steeds niet werden aangeduid. Je zit dus met een vergunningsbeleid dat voor een deel gebaseerd is op nattevingerwerk. Er is wel degelijk nood om nu snel aan te duiden op welke plekken welke vegetatie aanwezig is of bijkomt. De overheid moet samen met de terreinbeherende verenigingen komen tot een stringent natuurbeheerplan dat consequent wordt uitgevoerd en opgevolgd. Die terreinen moeten ook adequaat onderhouden worden in functie van die doelstellingen. Nu zien we dat er soms wel heel nonchalant mee wordt omgegaan waardoor je die goede staat van instandhouding

kunstmatig vertraagt of zelfs tegenwerkt, bewust of onbewust. De overheid moet ook daar de vinger aan de pols houden en niet alleen bij de landbouwers.

De minister verwijst vaak naar beslissingen die haar voorgangers hebben genomen en die zij nu moet “rechtzetten” onder impuls van het stikstofarrest van vorig jaar. Hoe denkt ABS daarover?

In het verleden zijn een aantal beslissingen genomen die in de uitvoering niet gerealiseerd hebben wat ze moesten realiseren en bepaalde beslissingen zijn dan weer niet genomen. Vandaag komt dat als een boemerang terug naar de sector. Je kan de boer niet verwijten dat hij een bepaalde activiteit heeft ontwikkeld die een bepaalde uitstoot met zich meebrengt, want de overheid heeft hem dit toegestaan door een vergunning te verlenen.

> **Dat die vergunningen in het verleden zijn uitgereikt, is geen fout van de landbouw, maar wel een falen van het beleid**
>
> Hendrik Vandamme - Voorzitter ABS

Als kan aangetoond worden dat die vergunning werd uitgereikt op een plaats waar dat beter niet kon gebeuren, dan moet je als politieker je verantwoordelijkheid nemen. En dan verwachten we boter bij de vis. Dat die vergunningen zijn uitgereikt, is geen fout van de landbouw, maar wel een falen van het beleid. Daarom is het zo belangrijk dat we met het stikstofbeleid niet verder gaan op los zand, maar dat er een degelijke juridische en wetenschappelijke onderbouwing is.

In november 2016 heeft men zaken op papier gezet in de Vlaamse regering, maar vervolgens heeft men het nagelaten om de juridische robuustheid daarvan te checken waardoor vroeg of laat kon verwacht worden dat er een rechtszaak zou komen tegen het geldende voorlopige significantiekader en 4,5 jaar na datum was het zover en werd het vernietigende stikstofarrest geveld. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de Vlaamse regering van toen. Nu wordt wel en noodgedwongen uitvoering gegeven aan het juridisch verankeren van (striktere) vergunningskaders en dan zit je als landbouwsector in de tang. Je bent het kind van de rekening, van de voorbije nonchalance op beleidsvlak. Het zal mij misschien niet in dank afgenomen worden dat ik dit zeg, maar dat is in mijn ogen de juiste analyse.

Reportage

Getuigenissen uit getroffen stikstofgebied in de Kempen: “Ik moet het nog allemaal zien”

7 MAART 2022

De laatste vergadering, in Merksplas, was de meest rumoerige. Heb je begrip voor de woede en vertwijfeling die er leeft bij de boeren in het Turnhouts Vennengebied?

Ik begrijp de boosheid van de boeren in en rond het Turnhouts Vennengebied zeker, want de onzekerheid is voor hen nog ondraaglijker dan in de rest van Vlaanderen.

Al 10 jaar lang zijn er in het gebied grote natuurinrichtingsprojecten aan de gang. De relatie tussen landbouw en natuur is daar al zeer lang heel moeilijk. De zandbodem in de regio is het type van bodem waar heide op ontwikkelt en die ook ontstaat door het kappen van bomen en door andere menselijke ingrepen. Daardoor zijn er vennen ontstaan met een heel specifieke vegetatie en een microklimaat, een biotoop die zeer gevoelig is voor stikstofneerslag. Net als vele anderen, stel ik me ook de vraag wat de maatschappelijke kost is om een bepaald type vegetatie in een bepaald gebied – vaak een deelgebiedje van een Speciale Beschermingszone – overeind te houden ten opzichte van de economische waarde van een landbouwactiviteit. We missen vandaag in het verhaal ook nog altijd een socio-economische impactanalyse van de voorliggende stikstofmaatregelen.

Ik ben ervan overtuigd dat we de ammoniakuitstoot in typische gesloten varkens- en kippenstallen binnen dit en pakweg 10 jaar technisch gezien op nul kunnen zetten. Als je dat op een economisch rendabele manier kan doen, dan zal er ook in het Turnhouts Vennengebied nog plaats zijn voor landbouw. Misschien niet meer overal op dezelfde manier of met dezelfde intensiteit. De voorwaarde is wel dat de overheid zijn rol opneemt en het toelaat om snel nieuwe technieken te implementeren. Als dat lukt, hoef je als overheid geen ganse sector op de schop te doen in die ‘moeilijke’ maatwerkgebieden.

> **Net als vele anderen, stel ik me ook de vraag wat de maatschappelijke kost is om een bepaald type vegetatie in een bepaald gebied overeind te houden ten opzichte van de economische waarde van een landbouwactiviteit**

Hendrik Vandamme - Voorzitter ABS

ABS heeft ook een bezwaar ingediend tegen het stikstofplan? Wat verwacht je van het openbaar onderzoek?
We hebben de minister ijverig zien noteren tijdens de verschillende vergaderingen. Er was een duidelijke rode draad in de aangebrachte argumenten. Die waren voor haar wellicht niet nieuw, want wij hebben ze eerder al aan haar overgemaakt, maar het feit dat ze bijwijlen schrijnend werden gebracht en uit de mond kwamen van landbouwers zelf, was wel een primeur. Dat zijn ook verhalen die bij ons blijven hangen en ons sterken in ons syndicale werk.
Of er op basis van het openbaar onderzoek zal bijgestuurd worden, daar kunnen we geen sluitend antwoord op geven. Voortgaand op de spontane reacties van de minister lijkt het ons van wel. Voor ABS is het de evidentie zelve dat er nog verfijning gebeurt in het stikstofdossier. We dreigen een generatie boeren kwijt te spelen met het plan dat nu voorligt. En eenmaal uit de sector is de kans klein dat die jongere toch nog terugkeert naar de landbouw. Wij maken ons daar echt wel zorgen over. De impact van onwerkbare en onrealistische regels mag echt nooit onderschat worden.

Uitgelicht

Ook ABS dient lijvig bezwaar in: "De onvrede is groot"

nieuws

Zowat heel de agrarische sector heeft op de valreep een bezwaarschrift ingediend tegen het stikstofplan van de Vlaamse regering. Hoewel ABS de jongste weken met Vlaams omgevin...

19 JUNI 2022

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

Beeld: SALV

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws

---

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright

Webdesign by Code d'Or